

L'alternativa a València-ciutat

El director de la institució cultural més prestigiosa de la Safor propugna una nova via de desenvolupament cultural al País Valencià.

Nèstor Novell (la Safor, 1953), de professió economista i professor de comerç exterior en l'institut Tirant lo Blanc, de Gandia, ha estat nomenat de bell nou director del CEIC Alfons el Vell, càrrec que ja va ocupar en l'anterior etapa de la institució, entre 1984 i 1988. Durant aquells quatre anys, Novell —que, per cert, milità en el PSPV fins que aquest partit es va dissoldre en el PSOE— aconseguí convertir l'Alfons el Vell en el centre cultural de més vitalitat i prestigi de la Safor.

—Primer que res, ¿per què es va parilitzar el funcionament de la institució des de 1988 fins ara mateix?

—La institució ha estat parilitzada a causa de la política totalment obstructionista de la dreta gandiana i a causa també de les vacil·lacions de la regidoria de cultura del nostre Ajuntament, en mans d'Antoni Durà, membre del PSOE. De tota manera, a pesar de tots els entrebancs polítics, hem recuperat recentment l'Alfons el Vell amb quasi la mateixa gent i les mateixes il·lusions d'abans. Per altra part, com a conseqüència del fort entramat civico-cultural existent a la Safor, l'efervescència cultural s'hi ha mantingut al llarg d'aquest parèntesi. Inclús s'han fet realitat algunes de les que foren iniciatives nostres, com, per exemple, l'Any del Tirant, que tan bé ha sabut dirigir Josep Piera i en el qual han col·laborat un bon grapat de persones.

—L'Alfons el Vell depèn políticament de l'Ajuntament de Gandia. ¿Com ha pogut, per tant, imposar la seua independència, a diferència d'al-



Nèstor Novell.

ARXIU

tres institucions semblants a la vostra de València-ciutat?

—A València-ciutat no hi ha un projecte cultural autònom, sinó una gran capacitat, una gran malleabilitat d'adaptar-se al poder polític, el qual, no ens enganyem, va desistir ja fa temps de promoure una política cultural pròpia i arrelada al País Valencià, a banda de quatre numerets per a la galeria. En canvi, a la Safor i si més no la gent de la cultura, pensem que aprofundir en el nostre fet diferencial és l'única manera per la qual la nostra societat pot obtenir un pes específic i tenir una presència real a Europa. Això vol dir que nosaltres no ens hem sotmès ni ens sotmetrem als dictats del poder polític. Per contra, ens hi oposem en tot allò que faça referència als nostres interessos com a saforrens i com a valencians.

—¿Quins són els vostres projectes futurs?

—A més a més d'un fòrum

europeu en col·laboració amb la Universitat d'Estiu de Gandia i d'una revista dedicada als nostres clàssics, encetarem un munt d'activitats que tenen un mateix denominador comú que nosaltres definim amb l'eslògan "Estimen el nostre territori" o "Sigam amics de la Safor". Si reeixim en aquest projecte, d'una banda es produirà una nova lectura multidisciplinària de la Safor i, d'altra, s'engegarà un debat públic sobre la nostra consciència comarcal i nacional. El plantejament es basa, doncs, en la idea positiva que només des de l'autoestima i rebutjant l'autoodi a tots els nivells podem millorar la nostra vida concreta.

—¿I què ens diu de la vostra pretensió d'obrir-vos a les comarques veïnes i crear-hi lligams culturals sòlids?

—Això és un projecte més ambiciós i a més llarg termini, tot i que ja l'hem iniciat. Si a la Safor s'ha aconseguit man-

tenir renovadament unes inquietuds culturals capaces de desenvolupar, malgrat tot, un discurs punyent i autònom, és a causa de, per una part, la integració o vertebració socio-econòmica de la mateixa comarca, però també a la seua situació geogràfica, suficientment allunyada de les capitals de província i, alhora, protegida per un rerefons de comarques que l'envolten, les quals són les més dinàmiques del país en molts aspectes. La Safor, culturalment però també econòmicament, no podrà tirar endavant si no és íntimament relacionada amb aquest ampli territori que ens circumda, amb el qual té establerts importants fluxos comercials i una connexió econòmica de complementariedad, i compareix un substrat cultural profund. El centre o el cor del país és factible que s'organitze, per tant, com una àrea de comarques coordinades harmònicament que serveixen de contrapès a les inèrcies mimètiques i l'anquilosament de les anomenades capitals de província del País Valencià. Es tracta, sens dubte, d'un nou model cultural en el sentit més integral.

—¿Estàs suggerint, d'alguna manera, una alternativa a València-ciutat?

—Sí. Perquè estem jugant-nos-hi molt, estem jugant-nos-hi el futur del país, és a dir, la capacitat econòmica de ser presents per nosaltres mateixos a Europa i la capacitat d'aportar els nostres drets culturals diferencials a la construcció plurinacional europea. I això no es pot deixar a mans d'una pretesa capital del país que viu absolutament en funció de Madrid.

Joan Calabuig